

Ukrainian Society for Eighteenth-Century Studies
Korolenko National Pedagogical University, Poltava
Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research,
Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta

RETHINKING EMPIRES, COLONIALISM, AND GREAT POWER POLITICS: EIGHTEENTH-CENTURY PERSPECTIVES

Second Conference of the Ukrainian
Society for Eighteenth-Century Studies
Poltava, October 25-27, 2023

CONFERENCE COMMITTEE

Volodymyr Masliychuk (National University "Kyiv-Mohyla Academy")

Oksana Poluliah (National University "Kyiv-Mohyla Academy")

Volodymyr Sklokin (Ukrainian Catholic University)

Frank Sysyn (Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta)

Nataliia Voloshkova (Kazimierz Wielki University, Oxford Brookes University)

Yurii Voloshyn (V.G. Korolenko National Pedagogical University of Poltava)

The organizers of the conference are grateful for the financial support of the Stephen and Olga Pawliuk Endowment Fund of the Canadian Institute of Ukrainian Studies, the University of Alberta

Організатори конференції вдячні Фонду Степана та Ольги Павлюк при Канадському інституті українських студій Альбертського університету за фінансову підтримку

PROGRAMME Outline of the Programme

Wednesday, 25th October

- 14.00-14.30 Welcoming Address
- 14.30-15.30 Keynote Address
- 15.30-16.00 Break
- 16.00-17.30 Round Table
- 17.30-18.00 Break
- 18.00-19.30 Session 1 (Panels 1, 2)

Thursday, 26th October

- 10.00-11.30 Session 2 (Panels 3, 4)
- 11.30-12.00 Break
- 12.00-13.30 Session 3 (Panels 5, 6)
- 13.30-14.30 Lunch
- 14.30-16.00 Session 4 (Panels 7, 8)
- 16.00-16.30 Break
- 16.30-18.00 Session 5 (Panels 9, 10)
- 18.00-18.30 Break
- 18.30-19.30 Ukrainian Society for Eighteenth-Century Studies
General Meeting

Friday, 27th October

- 09.00-10.30 Session 6 (Panels 11, 12)
- 10.30-11.00 Break
- 11.00-12.30 Session 7 (Panels 13, 14)
- 12.30-13.30 Lunch
- 13.30-15.00 Session 8 (Panels 15, 16)
- 15.00-15.30 Break
- 15.30-17.00 Session 9 (Panels 17)
- 17.00-17.30 Break
- 17.30-18.30 Conclusion of Conference

14.00-14.30 Welcoming Address

Юрій Волошин, президент Українського товариства з дослідження вісімнадцятого століття, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Короленка

Frank Sysyn, Professor, University of Alberta

14.30-15.30 Keynote Address

Moderator: **Kateryna Dysa** (National University "Kyiv-Mohyla Academy", Oxford University)

Sutapa Dutta, Professor, English Department, University of Delhi, President of the Indian Society for Eighteenth-Century Studies

Imperial Identity in British India and its Satirical Representation

With the infiltration of English education and Western ideas into colonial India, the native intellect was subjected to the pressures of adopting and adapting and trying to mimic their colonial 'superiors'. The colonial experience resulted in an anxiousness among the elite Indians, the 'Brown Sahibs' or the 'Babus' as they came to be known, to define a social class for themselves that would delineate their gentility and shape a new code of 'acceptability' by the colonialists. This new class who formed the greater part of the white-collar workers required in the cosmopolitan enclaves of colonial India was eager to adopt western manners and learning. They were satirised, particularly in the colonial discourse, for their imitation of English manners, attire and language. The article explores the shifting markers of gentility and the satiric representation of the Babu (and his Bibi) in the British magazine Punch or the London Charivari and its contemporary vernacular counterparts in colonial India.

15.30-16.00 Break

16.00-17.30 Round Table

На шляху до деколонізації українських студій / Decolonising Ukrainian Studies

Голова / Chair: **Volodymyr Sklokin** (Ukrainian Catholic University)

Учасники / Participants:

Юрій Волошин (Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка)

Kateryna Dysa (National University "Kyiv-Mohyla Academy", Oxford University)

Andrey V. Ivanov (University of Wisconsin-Platteville)

Володимир Маслійчук (Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Oleksandr Pankiev (Canadian Institute of Ukrainian Studies)

18.00-19.30 Session 1

СЕКЦІЯ / PANEL 1

Включення українського Правобережжя в імперський простір Російської держави (кінець XVIII ст. – 1830-і рр.) / Inclusion of the Right-Bank Ukraine in the Imperial Space of the Russian State (late 18th century – the 1830s)

Голова / Chair: **Олексій Сокирко** (Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

Доповідачі / Speakers:

Андрій Шевчук (Державний університет «Житомирська політехніка») Конструювання судової влади правобережних губерній: пошуки лояльності місцевих еліт наприкінці XVIII ст.

Валентина Шандра (Інститут історії України НАН України) Запровадження символів і ритуалів Російської імперії в державне управління південно-західними губерніями

Олена Прищепа (незалежна дослідниця) Імперське формування освіти на Правобережній Україні (перша чверть XIX ст.)

Оксана Маркевич (Житомирський державний університет імені Івана Франка) Механізми інтегрування захоплених територій: практики Російської імперії (на матеріалах Волинської губернії)

Оксана Карліна (Волинський національний університет імені Лесі Українки) Формування нового сакрального простору в південно-західних губерніях (1790-ті роки)

СЕКЦІЯ / PANEL 2

Соціум Війська Запорозького Низового у передчутті і перед викликами імперського дисциплінування (1740 – 1790-ті рр.) / The Lower Zaporozhian Cossack Host Facing the Challenges of Imperial Disciplining, 1740s-1790s

Голова / Chair: **Світлана Каюк** (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара)

Доповідачі / Speakers:

Олександр Сухомлин (Комунальний заклад «Музей спротиву Голодомору» Дніпровської міської ради)

Міграції населення на теренах Війська Запорозького Низового (1740-ві – 1770-ті рр.) у світлі еволюції внутрішньої політики Коша, російської колонізації та реалій Фронтиру

Петро Бойко (Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України)

Поміщицька колонізація та питання запорозької спадщини Південної України останньої чверті XVIII ст.

Святослав Чирук (Комунальне підприємство «Музей історії Дніпра» Дніпровської міської ради)

До питання історико-демографічних характеристик населення запорозьких містечок і слобод (до та після ліквідації Січі)

Thursday, 26th October

10.00-11.30 Session 2

СЕКЦІЯ / PANEL 3

Імперське прикордоння і люди / Imperial Frontier Lands and Their People

Голова / Chair: **Володимир Маслійчук** (Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Доповідачі / Speakers:

Олександр Булига (Рівненський обласний краєзнавчий музей)

Почаївський монастир: відсторонення та повернення в імперський простір

Ігор Кривошея (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)

Шляхта Правобережної України vs Російська імперія: від відшукання дворянства до Листопадового повстання 1830-1831 рр. (на прикладі Уманського повіту Київської губернії)

Тетяна Кузик (Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України)

В очікуванні війни: чутки та паніки на пограниччі Османської та Російської імперій у середині XVIII ст.

СЕКЦІЯ / PANEL 4

Тексти, свідчення та ідентичності / Texts, Evidence, and Identities

Голова / Chair: **Наталія Волошкова** (Університет Казимира Великого; Університет Оксфорд Брукс)

Доповідачі / Speakers:

Андрій Бовгиря (Інститут історії України НАН України; Кембриджський університет)

«Народ козацький» - візія «себе» в текстах доби Гетьманщини

Ольга Петренко-Цеунова (Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Стилістика українського жіночого епістолярю XVIII століття

Валентина Соболев (Варшавський університет)

Свідчення Орлика про імперське поневолення на матеріалі рукопису

11.30-12.00 Break

12.00-13.30 Session 3

СЕКЦІЯ / PANEL 5

The Ottoman Empire / Османська імперія

Голова / Chair: **Victor Ostapchuk** (University of Toronto)

Доповідачі / Speakers:

Andrii Chalyi (Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine)

Was the 18th-Century Ottoman Sultanate an Empire?

Yevhen Horb (independent researcher)

Cossacks in the Ottoman Empire of the XVIII century: renegades, traitors or political allies?

Olexandr Kravchuk (University of Bristol)

Ukrainian Cossacks and Bureaucracy: Mechanisms of Absorption (On the Example of the Taurida oblast)

Olena Uvarova (Odesa National Medical University)

The Instrument of Pressure: Russian "Patronage Policy" to Ottoman Christian Subjects and Geopolitical Aspirations

---

СЕКЦІЯ / PANEL 6

Travel Accounts: Authors, Texts, and Places / Подорожні нотатки: автори, тексти та місця

Голова / Chair: **Andrii Bovhyria** (Institute of History of Ukraine, Ukrainian Academy of Sciences; University of Cambridge)

Доповідачі / Speakers:

Kateryna Dysa (National University "Kyiv-Mohyla Academy", Oxford University)

Sense the Difference: Kyiv through the Sensorial Perception in the Travelogues of Travellers from the Russian Imperial Centre

Nataliia Voloshkova (Kazimierz Wielki University, Oxford Brookes University)

Collaboration and Hidden Co-authorship in Early 19th-Century British Travelogues: The Story Behind Mary Holderness's 'New Russia: Journey from Riga to the Crimea, by the Way of Kiev' (1823)

13.30-14.30 Lunch

14.30-16.00 Session 4

СЕКЦІЯ / PANEL 7

Якість життя і демографічні показники в Лівобережній Україні XVIII століття / Quality of Life and Demographic Markers in Left-Bank Ukraine During the Eighteenth Century

Голова / Chair: **Оксана Коваленко** (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

Коментатор / Commentator:

Вадим Назаренко (Національний музей народної архітектури та побуту України)

Доповідачі / Speakers:

Юрій Волошин (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

Приріст населення в Гетьманщині в другій половині XVIII ст.

Володимир Маслійчук (Національний університет «Києво-Могилянська академія»)

Торгівля сіллю та соляні потреби в Гетьманщині XVIII ст.

Ігор Сердюк (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

Структура смертності населення Лівобережної України XVIII-XIX ст. як маркер якості життя

СЕКЦІЯ / PANEL 8

Чернецтво та монастирі в українських землях і поза ними / Monks and Monasteries in the Ukrainian Lands and Beyond

Голова / Chair: **Олег Дух** (Львівський національний університет імені Івана Франка)

Доповідачі / Speakers:

Олег Друздєв (Центр військового капеланства ЛА УГКЦ)

Світ у розписах та інтер'єрах колишнього костелу єзуїтів у Львові

Юрій Стецик (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка)

Вплив російського та австрійського імперіалізму на становище василіанського чернецтва в українських землях (1772 - 1839 рр.)

Ольга Ткачук (Національний інститут імені Оссолінських, Вроцлав)
Матеріали до історії греко-католицької перемишльської єпархії XVIII ст. (на підставі записок о. Івана Маршалкевича на полях львівського Євангелія 1636 р. зі збірки Оссолінеуму у Вроцлаві)

Сергій Шуміло (Інститут історії України НАН; Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв; Ексетерський університет, Великобританія)
Українська чернеча присутність на Афоні: скити «Чорний Вир» та Пророка Іллі у XVIII ст.

16.00-16.30 Break

16.30-18.00 Session 5

СЕКЦІЯ / PANEL 9

The Habsburg Empire / Габсбургська імперія

Голова / Chair: **Tomasz Hen-Konarski** (Institute of History, Polish Academy of Sciences)

Доповідачі / Speakers:

Sándor Földvári (Debrecen University)

Book-Migration between the Ukrainian Catholics in the Polish Lithuanian Commonwealth and the Hungarian Kingdom: Price Lists of Liturgical Books in Cyrillic Letters Given by the Pochayiv Assumption Lavra to the Roman Catholic Diocese of Eger (Northern Hungary) in the 18th century

Raluca Prelipceanu (Babes Bolyai University of Cluj)

The Transylvanian Baroque as a Result of Habsburg and Russian Policies

Yurii Zazuliak (Ukrainian Catholic University)

Names for a New Province. Naming 'Galicia' in Late 18th-Century Habsburg History Writing

---

СЕКЦІЯ / PANEL 10

Ukraine in the Russian Empire: Images of the Spanish Enlightenment / Україна в Російській імперії: образи іспанського Просвітництва

Голова / Chair: **Oleksandr Pronkevych** (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова)

Доповідачі / Speakers:

Oscar Recio Morales (Complutense University, Madrid)

Ukraine and the Spanish Enlightenment: Eighteenth-Century Spanish Reports from the Black Sea and Beyond

Solomiia Rozlutska (Ukrainian Catholic University)
The Image of Ukraine in Spanish Texts of the Long 18th Century

Bohdan Chuma (Ukrainian Catholic University)
Between Civilization and Barbarism: Two Views of the Russian Empire of the Spanish Consul in Odesa Luis Del Castillo (1774-1835)

18.00-18.30 Break

18.30-19.30 **Ukrainian Society for Eighteenth-Century Studies General Meeting / Загальні збори Українського товариства з дослідження вісімнадцятого століття**

Friday, 27th October

9.00-10.30 Session 6

СЕКЦІЯ / PANEL 11

Кріпаки і кріпосництво в Центральній та Східній Європі / Serfs and Serfdom in Central and Eastern Europe

Голова / Chair: **Світлана Потапенко** (Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України; Університет Гете, Франкфурт-на-Майні)

Доповідачі / Speakers:

Ivo Cerman The Abolition of Serfdom in Bohemia: a model for others?

Тетяна Литвинова (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара) Український ракурс «селянського питання» у середині XVIII - на початку XIX ст.

Станіслав Могильний (PhD student, Bonn Center for Dependency and Slavery Studies)

Serfdom or Subjection: Terminology of Asymmetrical Dependencies in Ukraine

---

СЕКЦІЯ / PANEL 12

Історіографічні дискусії / Historiographic discussions

Голова / Chair: **Тетяна Григор'єва** (Національний університет "Києво-Могилянська Академія")

Доповідачі / Speakers:

Сергій Ганус (Ужгородський національний університет)

Китаїстика як сполучна ланка між ерудитською вченістю та німецьким Просвітництвом XVIII ст.

Олег Журба (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара) Теоретико-методологічні проблеми історіописання у творчості інтелектуала кінця XVIII століття Ф.Й. Туманського

Олексій Кінащук (аспірант, Запорізький національний університет) Запорозько-російські взаємини часів Нової Січі в українській історіографії першого десятиліття незалежної України

10.30-11.00 Break

11.00-12.30 Session 7

СЕКЦІЯ / PANEL 13

Імперські практики у вісімнадцятому столітті / Imperial Practices in the Eighteenth Century

Голова/Chair: **Юрій Волошин** (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

Доповідачі / Speakers:

Вікторія Венгерська (Житомирський державний університет імені Івана Франка) Ким та як уявлялись розміри і кордони імперії: картографічні практики та їх результати у другій половині XVIII ст.

Ірина Кривошея (Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)

Практики імперського правління в Гетьманщині: канцелярські практики часів Першої Малоросійської колегії на прикладі формування компутів неурядової старшини (20-і роки XVIII ст.)

Дмитро Пешков (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

Водозабезпеченість міста Полтава в кін. XVIII – поч. XIX ст.

СЕКЦІЯ / PANEL 14

Юридична система, суди та місцеві традиції / Legal System, Courts and Local Traditions

Голова / Chair: **Kateryna Dysa** (National University "Kyiv-Mohyla Academy", Oxford University)

Доповідачі / Speakers:

Bohdan Horodnytskyi (PhD student, V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University)

The Concept of "Legal Transfers" on the Example of the Judicial System of the Hetmanate

Ольга Посунько (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара) Захист жіночих майнових прав у судах Південної України кінця XVIII – першої третини XIX ст.: місцеві традиції та імперські новації
Century Cossack Hetmanate

12.30-13.30 Lunch

13.30-15.00 Session 8

СЕКЦІЯ / PANEL 15

Поліцентричність християнств в Україні XVIII століття / Polycentricity of Christianities in Eighteenth-Century Ukraine

Голова / Chair: **Валерій Зема** (Інститут історії України НАН України; Університет Гете, Франкфурт-на-Майні)

Доповідачі / Speakers:

Оксана Прокоп'юк (Національний заповідник «Києво-Печерська лавра»; Університет Гете, Франкфурт-на-Майні)

Київ та локальні сакральні центри у світлі земельних дарів гетьманів

Іван Альмес (Український католицький університет, Університет Гете, Франкфурт-на-Майні)

Комунікація папських чиновників та руської унійної єрархії після Замоїського собору (1720-1725)

Світлана Потапенко (Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України; Університет Гете, Франкфурт-на-Майні) Центральність Києва у творах Михайла Козачинського 1740-х рр.: конструювання та використання

Віталій Ткачук (Міський музей «Духовні скарби України, Київ; Університет Гете, Франкфурт-на-Майні)
Нові зв'язки зі старим центром: Ніжинське Єрусалимське подвір'я середини XVIII – початку XIX ст.

СЕКЦІЯ/ PANEL 16

Західна та Південна Європа: впливи, проекти та ідеї /Western and Southern Europe: Influences, Projects and Ideas

Голова / Chair: **Сергій Сєряков** (Харківський національний педагогічний університет імені Григорія Сковороди)

Доповідачі / Speakers:

Юлія Головка (Запорізький національний університет)

«План заснування російської факторії на Мальті для російської та чорноморської торгівлі з різними місцями Середземномор'я» підполковника Антуана О'Хари (1792)

Михайло Гончар (Херсонська академія неперервної освіти)

Питання рецепції європейського досвіду у формуванні російської моделі державного нагляду в освіті кінця XVIII – початку XIX століття

Alina Kondratiuk (Cherepovets State University)

The Swiss Educational Practices of the Female Part of the Razumovsky-Repnin Families

Валентин Ребенко (Чернігівський обласний історичний музей імені В.В. Тарновського)

Європейські книги XVIII – початку XIX ст. з фондів фундаментальної бібліотеки Чернігівського історичного музею імені В.В. Тарновського)

15.00-15.30 Break

15.30-17.00 Session 9

СЕКЦІЯ/ PANEL 17

Спільноти Гетьманщини / Communities in the Hetmanate

Голова / Chair: **Ігор Сердюк** (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

Доповідачі / Speakers:

Олексій Сокирко (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) Євреї в Гетьманщині XVIII ст.: статус, спільнота, люди

Юрій Волошин (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

«Дворові» у домогосподарствах мешканців Пирятинської протопопії

Оксана Коваленко (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка)

«В протекції пана полковника живем»: ремісники-протекціанти в Гетьманщині XVIII ст.

Вадим Назаренко (Національний музей народної архітектури та побуту України) Священицькі родини Чорнухинської сотні Лубенського полку: освіта, майновий стан, взаємодія з парафіянами і світською владою

17.00-18.30 Conclusion of the Conference / Підсумкова дискусія